

Ekspertutvalget om samtykkekompetanse

Invitasjon til innspill

Dato: XX.XX.XXXX

Ekspertutvalget om samtykkekompetanse ønsker å få innspill fra ulike aktører som er berørt av innføring av vilkåret om manglende samtykkekompetanse i psykisk helsevernloven i 2017. Utvalget inviterer derfor XX til å komme med et skriftlig innspill til utvalgets arbeid.

Manglende samtykkekompetanse ble innført som vilkår for tvungen observasjon (§ 3-2), tvungent psykisk helsevern (§ 3-3) og behandling uten samtykke (§ 4-4) i psykisk helsevernloven i 2017. Det nye vilkåret innebærer at samtykkekompetente pasienter kan nekte å ta imot tilbud om innleggelse og behandling i psykisk helsevern. Dette gjelder ikke ved nærliggende og alvorlig fare for pasientens eget liv, eller andres liv og helse. Formålet med lovendringen var økt selvbestemmelse og styrket rettssikkerheten for pasienter i psykisk helsevern og å bidra til riktigere bruk av tvang.

Etter at loven trådte i kraft, har det kommet tilbakemeldinger om at samtykkevilkåret kan ha hatt negative konsekvenser for pasientene, pårørende og samfunnet ellers.

Samtykkekompetanseutvalget ble oppnevnt av Regjeringen i mai 2022. Utvalget skal levere sin innstilling innen 15. juni 2023. Evalueringen skal bidra til et lovverk og en praksis som sikrer pasientens rett til nødvendige og forsvarlige helsetjenester og som kan forhindre feil bruk av tvang. Arbeidet skal også vektlegge pårørendes behov og ivaretagelsen av samfunnets sikkerhet. Les mer om mandatet og utvalgets arbeid på [utvalgets nettsider](#).

XX innehar kunnskap som vil være verdifull for utvalgets arbeid. Utvalget ber derfor om innspill fra dere og er for eksempel interessert i:

- Erfaringer med praktisering av det nye lovgrunnlaget, herunder behov for justeringer eller presiseringer i lovgrunnlaget
- Hva innføring av samtykkevilkåret har betydd for pasienter, pårørende og helsetjenesten
- Hvordan god pasientbehandling kan ivaretas innenfor rammene av samtykkevilkåret
- Utfordringer knyttet til samfunnsvern
- Kunnskapsgrunnlag som kan være relevant for utvalgsarbeidet

Understreker at eksemplene er ment som veiledende og at vi gjerne tar imot andre innspill som er relevante for å belyse mandatet.

Innspill sendes til samtykkeutvalget@helsedir.no innen **3. mars 2023**. Vi gjør oppmerksom på at innspillene er offentlige, jf. offentleglova, og publiseres på våre nettsider.

Takk for bidrag!

Vennlig hilsen

Øystein Mæland

Utvalgsleder